

PROMOTING THE ROLE OF REPUTABLE PEOPLE IN MASS MOBILIZATION IN ETHNIC MINORITY AND MOUNTAINOUS AREAS

Vuong Thi Ngoc Hue^a
Le Thi Thanh Nguyen^b

People's Security Academy

Email: ^avuonghue169@gmail.com; ^bthanhnguyen19872010@gmail.com

Received: 20/2/2022; Reviewed: 05/3/2022; Revised: 11/3/2022; Accepted: 21/3/2022; Released: 31/3/2022

DOI: <https://doi.org/10.54163/0866-773X/652>

Mass mobilization plays an important part in the whole Vietnamese revolution. Communist party of Viet Nam always confirm that mass mobilization is of strategic meaning in national revolution cause, being an important condition to ensure the leadership of Party. Therefore, in order to continue to innovate and improve the effectiveness of mass mobilization affairs, focusing on mass mobilization for ethnic minorities in the current context is a very important issue, contributing to the stability of the politics, promoting the mastery role of the people. This is clearly shown through collecting opinions from the people before formulating and promulgating mechanisms and policies on socio-economic development, creating favorable conditions for the people to be controlled, inspected and supervised the implementation process of all levels and branches. Regularly organize contact and dialogue to capture people's thoughts and aspirations. This article summarizes the role of reputable people in mass mobilization for ethnic minority and mountainous area; at same time, discussing some current issues and measures to promote the role of reputable people in mass mobilization in the next time.

Keywords: Reputable people; Mass mobilization; Ethnic minority area; Role promotion.

1. Đặt vấn đề

Với quan điểm xuyên suốt, Đảng ta luôn xác định công tác dân vận có ý nghĩa chiến lược quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng của đất nước, là điều kiện quan trọng bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng. Tại Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 3/6/2013 về “Tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới” khẳng định: “Công tác dân vận thời gian qua đã góp phần tạo sự đồng thuận trong xã hội, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới, bảo đảm quốc phòng, an ninh, ổn định chính trị, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân”. Thành tựu này tiếp tục được khẳng định trong kết luận số 43-KL/TW ngày 07/01/2019 của Ban Chấp hành Trung ương về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 03/06/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về “Tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới”: Công tác dân vận của các cơ quan nhà nước đạt được kết quả tích cực; ý thức trách nhiệm, tinh thần gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là của người đứng đầu được nâng lên. Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, hướng về cơ sở, tăng cường hoạt

động giám sát, phản biện, góp ý xây dựng Đảng, chính quyền vững mạnh. Các phong trào thi đua yêu nước được đẩy mạnh gắn với việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và phong trào thi đua “Dân vận khéo”, góp phần phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đối ngoại; nâng cao đời sống, giải quyết có hiệu quả nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của nhân dân. Những kết quả quan trọng nêu trên đã tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Việt Nam là quốc gia đa dân tộc, với 54 dân tộc cùng chung sống, trong đó có 53 tộc người thiểu số, sinh sống trên khắp lãnh thổ. Hơn nữa, địa bàn cư trú của đồng bào các dân tộc thiểu số (DTTS) lại có vị trí chiến lược, trọng yếu trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, an ninh, quốc phòng, văn hóa, xã hội. Do vậy, ngay từ khi Đảng ta ra đời, công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS và miền núi luôn được Đảng ta hết sức quan tâm, coi trọng.

Qua tổng kết thực tiễn cách mạng và dự báo về tình hình mới, Nghị quyết số 25-NQ/TW nhấn mạnh muốn công tác dân vận đạt được hiệu quả cao ở vùng đồng bào DTTS phải thực hiện nghiêm túc các giải pháp: “Phát huy vai trò người có uy tín (NCUT) trong cộng đồng... Phát hiện, bồi dưỡng

kỹ năng vận động nhân dân cho những NCUT trong cộng đồng dân cư, tạo điều kiện để họ tham gia tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tạo sự lan tỏa, sức sống của công tác dân vận trong tình hình mới”. Từ những vấn đề nêu trên, bài viết khái quát vai trò NCUT trong công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS, đồng thời bàn luận một số vấn đề đặt ra hiện nay và biện pháp cụ thể nhằm phát huy có hiệu quả vai trò của đội ngũ NCUT trong công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS trong thời gian tới.

2. Tổng quan nghiên cứu

Từ trước đến nay, ở Việt Nam đã có nhiều tác giả quan tâm nghiên cứu đến vấn đề phát huy vai trò của NCUT trong công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS và miền núi, trong đó phải kể đến một số công trình nghiên cứu tiêu biểu như:

Hoàng Hữu Bình (2019), “Vai trò của NCUT trong các DTTS”. Tác giả cho rằng, việc phát huy vai trò NCUT trong cộng đồng các dân tộc là một nội dung quan trọng, góp phần vào hiệu quả, chất lượng trong việc thực hiện các nhiệm vụ, nội dung, mục tiêu công tác dân tộc đề ra. Những NCUT trong cộng đồng tộc người thiểu số ở Việt Nam là những già làng, trưởng bản; trưởng dòng họ; các vị chức sắc tôn giáo; các vị hành nghề tín ngưỡng dân gian; là những người đỡ đần, quan chức thanh liêm về sinh sống tại cộng đồng... Họ không nhất thiết là những người cao tuổi mà là người được đảm nhận một công việc nào đó trong cộng đồng song là người hiểu biết về xã hội, môi trường, về pháp luật, chính sách... Vai trò NCUT thể hiện rõ trong đời sống gia đình, dòng họ, trong đời sống cộng đồng, trong xã hội truyền thống, trong cách mạng giải phóng dân tộc, trong công cuộc xây dựng đất nước. NCUT luôn có vị thế xã hội nhất định bên cạnh hệ thống tổ chức bộ máy hành chính, hệ thống chính trị.

Phương Nghĩa Hiệp (2021): “NCUT trên báo Dân tộc và Phát triển (Nghiên cứu trên trang báo Dân tộc và Phát triển online)”, Luận văn dựa trên khung lý thuyết về truyền thông đại chúng để tiếp cận đội ngũ NCUT với tư cách là các thủ lĩnh ý kiến trong quá trình hình thành dự luận xã hội. Luận văn đã khắc họa các đặc điểm (về giới tính, nghề nghiệp, thành phần xuất thân, lứa tuổi) và đánh giá về vai trò của NCUT trong cộng đồng các DTTS ở các lĩnh vực của đời sống xã hội xuất hiện trên các phương tiện truyền thông đại chúng, cụ thể là trên báo Dân tộc và Phát triển online. Trên cơ sở đó, tác giả đã đề ra các giải pháp để phát huy vai trò của NCUT.

Phan Hữu Dật (Chủ nhiệm, 2000), “Một số giải pháp phát huy vai trò già làng, trưởng bản trong thực hiện chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước”. Đề tài tập trung đã phân tích, đánh giá những đóng góp to lớn của hai đối tượng trong đội ngũ NCUT là

già làng, trưởng bản. Đồng thời cũng chỉ ra được những hạn chế, khuyết điểm và nguyên nhân dẫn đến những hạn chế, khuyết điểm đó. Trên cơ sở pháp lý và thực tiễn, đề tài đã đưa ra các nhóm giải pháp đối với các cấp uỷ đảng, chính quyền và các cơ quan chuyên môn trong quá trình tranh thủ già làng, trưởng bản tham gia thực hiện các chính sách dân tộc ở các vùng DTTS.

Trong phạm vi bài viết này, tác giả tiếp cận ở chủ đề phát huy vai trò của NCUT trong công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS và miền núi. Nghiên cứu từ thực trạng một số vấn đề đặt ra hiện nay, đồng thời đề xuất một số biện pháp phát huy vai trò của NCUT, góp phần nâng cao hiệu quả và đổi mới công tác dân vận trong bối cảnh hiện nay là vấn đề cần thiết.

3. Phương pháp nghiên cứu

Trong bài viết này, tác giả chủ yếu sử dụng phương pháp nghiên cứu cơ bản sau: Phân tích, tổng hợp, hệ thống hóa và khái quát hóa các tài liệu khoa học, văn bản có liên quan đến vấn đề nghiên cứu. Các tài liệu chủ yếu là Văn kiện Đại hội XIII, Nghị quyết số 25-NQ/TW về tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới, Kết luận số 43-KL/TW về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW, Giáo trình Lý luận về dân tộc và Quan hệ dân tộc ở Việt Nam cho hệ Cao cấp lý luận chính trị và một số văn bản khác.

Qua đó, làm sáng tỏ cơ sở lý luận, khẳng định vai trò quan trọng của công tác dân vận, của NCUT trong công tác dân vận. Đồng thời, nghiên cứu thực trạng công tác dân vận, rút ra một số vấn đề đặt ra hiện nay đối với NCUT để làm cơ sở đề xuất một số biện pháp phát huy vai trò NCUT trong công tác dân vận ở vùng DTTS và miền núi giai đoạn hiện nay.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Vai trò của người có uy tín với công tác dân vận

Theo số liệu thống kê của Ủy ban Dân tộc, hiện nay ở nước ta có 34.800 NCUT trong vùng đồng bào DTTS và miền núi. “NCUT là: Già làng, trưởng bản, trưởng dòng họ, trưởng chức sắc tôn giáo, cán bộ trong hệ thống chính trị, thầy thuốc, thầy mo,... Họ là những người gương mẫu, có đạo đức tốt, có khả năng và kinh nghiệm trong xử lý các công việc cộng đồng, được người dân ghi nhận, tin theo và tôn vinh” (Hoc vien Chinh tri quoc gia Ho Chi Minh, 2018).

NCUT là đối tượng đặc biệt của công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS và miền núi. Thực tiễn đã chứng minh những thành công của công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS và miền núi có sự đóng góp to lớn, thiết thực của đội ngũ NCUT trên các lĩnh vực:

Thứ nhất, trên lĩnh vực chính trị:

- Gương mẫu trong thực hiện đường lối, chủ

trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, quy định của địa phương.

- Tham gia tuyên truyền, cung cấp thông tin về tình hình thời sự, chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội trong nước cũng như địa phương cho nhân dân.

- Tuyên truyền, vận động người dân tham gia các phong trào xóa đói giảm nghèo, xây dựng đời sống văn hóa tại địa bàn dân cư, chấp hành đúng pháp lệnh, luật về tín ngưỡng tôn giáo, xây dựng nông thôn mới...

- Trực tiếp tham gia thảo luận, góp ý xây dựng các chương trình phát triển kinh tế, xã hội của địa phương.

- Tham gia tích cực và vận động con cháu, dòng họ và nhân dân tham gia các tổ chức đoàn thể, phấn đấu được đứng vào hàng ngũ của Đảng.

- Hiến đất làm đường, xây dựng trường học, nhà văn hóa; Đóng góp công sức, tiền bạc, nhân lực, ý kiến... ủng hộ, đồng thuận các chương trình, dự án kinh tế-xã hội vì cộng đồng thực hiện đúng tiến độ, đảm bảo chất lượng.

Thứ hai, trên lĩnh vực an ninh trật tự:

- Nắm tình hình trong thôn bản, địa phương, cung cấp nhiều thông tin giá trị liên quan đến an ninh trật tự. Phát hiện các vụ việc liên quan đến an ninh trật tự trên địa bàn để thông báo cho các lực lượng chức năng tổ chức ngăn chặn, đấu tranh kịp thời.

- Tham gia giải quyết nhiều vụ việc phức tạp, góp phần ổn định tình hình địa bàn. NCUT am hiểu tập tục của ông bà, tổ tiên mình, có khả năng giải quyết những vấn đề phức tạp nảy sinh trong đời sống cộng đồng.

- Tham gia các tổ hòa giải về tranh chấp, mâu thuẫn giữa các cá nhân, gia đình, dòng họ. NCUT thực hiện công tác hòa giải chủ yếu dùng uy tín, đạo đức tốt, hiểu phong tục tập quán tốt đẹp của tộc người, am hiểu chính sách, pháp luật.

- Tham gia vào công tác quản lý, giáo dục người làm lỗi để họ tái hòa nhập cộng đồng...

- Tham mưu, đề xuất cho các cơ quan chức năng trong việc vận dụng quy ước, luật tục của địa phương, tộc người trong giải quyết các vụ việc cụ thể liên quan đến tình hình an ninh trật tự, an toàn xã hội.

Thứ ba, trên lĩnh vực văn hóa, giáo dục:

- Đề xuất, góp ý xây dựng hương ước, quy ước bản, làng, phum, sóc văn hóa trên cơ sở hiểu biết sâu sắc về phong tục, tập quán, trình độ dân trí cũng như tình hình cụ thể của nhân dân cơ sở.

- Bảo vệ và truyền dạy chữ viết, tiếng nói, phong tục tập quán, di sản văn hóa của dân tộc cho thế hệ trẻ. Sưu tầm, lưu giữ các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Phục dựng nhiều phong tục, tập quán, nghi lễ truyền thống.

- Đấu tranh, phân bác với xu hướng lai căng, pha

tap về văn hóa; phê phán, đấu tranh những biểu hiện sai trái về đạo đức, lối sống ngược lại với các giá trị đạo đức tốt đẹp. Thông qua các sinh hoạt cộng đồng, NCUT giáo dục thế hệ trẻ bằng những câu ca dao, tục ngữ hay câu chuyện ngụ ngôn, cô tích gần gũi nhưng thâm thúy, giàu triết lý đạo đức, lối ứng xử đúng đạo làm người.

- Nêu gương và vận động đồng bào xóa bỏ những tập tục cổ hủ, lạc hậu, như tảo hôn, hôn nhân cận huyết, thách cưới, nghi lễ tang ma dài, tốn kém...; thực hiện tốt nếp sống mới trong việc cưới, việc tang, lễ hội.

- Thành lập, điều hành, tham gia các câu lạc bộ, các đội, hội, câu lạc bộ văn hóa văn nghệ ở địa phương. Họ là những thành viên cốt cán, tích cực trong phong trào văn hóa, văn nghệ quần chúng; góp phần nâng cao đời sống văn hóa tinh thần, đặc biệt đáp ứng được tính hưởng thụ và tính dân chủ sinh hoạt văn hóa cơ sở.

- Cộng tác viên, thông tin viên cho các chương trình dự án về sưu tầm, phát huy các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể.

- Động viên, khuyến khích con em đi học, xóa mù chữ, nâng cao trình độ dân trí.

- Thành lập, tham gia tích cực các hội khuyến học, khuyến tài của địa phương.

Thứ tư, trên lĩnh vực kinh tế:

- Siêng năng lao động, dám nghĩ dám làm, đầu tư học hỏi để phát triển kinh tế hộ gia đình, từng bước thoát nghèo, đảm bảo nâng cao thu nhập, mức sống của các thành viên trong gia đình, tiến tới làm giàu: Buôn bán, trang trại chăn nuôi, trồng trọt.

- Giúp đỡ, hỗ trợ những người xung quanh phát triển kinh tế: Tạo công ăn việc làm thu hút người lao động, tăng tiền công lao động, thu nhập cho người lao động; hỗ trợ vốn sản xuất, thị trường tiêu thụ sản phẩm, quản lý trong sản xuất; chia sẻ kinh nghiệm, kỹ thuật trong trồng, chăm sóc cây trồng, vật nuôi.

4.2. Một số vấn đề đặt ra hiện nay trong phát huy vai trò người có uy tín tham gia công tác dân vận

Ở một số địa phương đã xuất hiện tình trạng NCUT mâu thuẫn, tranh chấp lẫn nhau để tranh giành ảnh hưởng, uy tín trong cộng đồng. Tranh chấp, mâu thuẫn diễn ra dưới nhiều hình thức như nói xấu, công kích, hạ bệ uy tín nhau; lôi kéo gia đình, họ hàng tạo thành phe cánh...

Một bộ phận không nhỏ NCUT có trình độ học vấn, nhận thức còn hạn chế; đời sống kinh tế, vật chất của gia đình còn khó khăn. Do đó, khả năng truyền tải, đánh giá thông tin, vụ việc, sự kiện còn hạn chế, khả năng thuyết phục người dân chưa cao. Đời sống vật chất còn khó khăn nên một số NCUT chưa thực sự toàn tâm toàn ý tham gia các hoạt động xã hội.

Một số NCUT trong đồng bào DTTS vẫn còn hoạt động mê tín dị đoan, lợi dụng sự thiếu hiểu biết của người dân để trục lợi cho cá nhân, có dấu hiệu vi phạm luật tín ngưỡng, tôn giáo, quy định về thực hiện tiết kiệm, văn minh trong tang ma, cưới hỏi. Tình trạng này gây khó khăn cho thực hiện mục tiêu xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, xây dựng lối sống văn minh tiến bộ.

Trong quá trình vận động, tranh thủ NCUT, do nhiều nguyên nhân khác nhau mà chính quyền địa phương, cán bộ cơ sở làm cho NCUT “phật ý”, không vừa lòng, thậm chí là xuất hiện ý kiến cho rằng chính quyền, cán bộ đang “vắt chanh bỏ vỏ”, “đánh trống bỏ dùi”. Đó có thể là thái độ làm việc quan liêu, hách dịch, cửa quyền; sự thiếu hiểu biết về phong tục, tập quán, tiếng nói của đồng bào; suy thoái về đạo đức, lối sống; đặc biệt là thói thờ ơ vô cảm, thiếu sự quan tâm, chia sẻ;... của một số chính quyền, cán bộ cơ sở.

Đội ngũ NCUT đang có xu hướng trẻ hóa, có sức khỏe, trình độ chuyên môn, lý tưởng chính trị... nhưng lại thiếu kinh nghiệm sống, chưa có nhiều trải nghiệm trong cuộc sống, thiếu am hiểu về phong tục, tập quán truyền thống... Do đó, mức độ, phạm vi tác động, ảnh hưởng (uy tín) còn nhỏ hẹp, chưa đủ “độ chín” để nhân dân “tâm phục khẩu phục”, chưa thực sự trở thành thủ lĩnh ý kiến của người dân, chưa quy tụ, thống nhất và tạo được sự đồng thuận cao trong nhân dân.

Các thế lực thù địch ngày càng tinh vi, xảo quyệt hơn trong tiếp cận, tranh thủ, mua chuộc, lôi kéo đội ngũ NCUT trong đồng bào DTTS để thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình” trên các phương diện cụ thể như dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền. Đã có một bộ phận NCUT bị tác động, ảnh hưởng và hợp tác với các cá nhân, tổ chức của các thế lực thù địch kích động, lôi kéo người dân gây rối, làm mất ổn định chính trị, an ninh, trật tự.

5. Thảo luận

Qua nghiên cứu về vai trò quan trọng của NCUT trong công tác dân vận ở các địa bàn người DTTS và thực trạng một số vấn đề thực tiễn đặt ra, bài viết luận bàn, đề xuất một số biện pháp phát huy vai trò NCUT, góp phần nâng cao hiệu quả công tác dân vận ở vùng DTTS và miền núi trong thời gian tới như sau:

5.1. Đối với người có uy tín

NCUT phải nhận thức đúng, đủ và sâu sắc về vị trí, vai trò cũng như quyền lợi và trách nhiệm của bản thân mình với cộng đồng nói chung và với việc tham gia vào các công việc xã hội, công tác dân vận nói riêng.

Để làm tốt vai trò tuyên truyền, vận động đồng bào, NCUT phải chủ động học tập toàn diện, cập nhật chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước từ nhiều nguồn thông tin

khác nhau như báo chí, các lớp tập huấn, báo cáo chuyên đề, đài phát thanh, truyền hình... Bản thân NCUT phải có kiến thức, phải có sự tin tưởng vào đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước. Nhờ vị thế và uy tín của mình, NCUT sẽ chuyển tải đến người dân một cách sinh động, dễ hiểu và dễ thực hiện.

Mặc dù là người được người dân trọng vọng, suy tôn nhưng NCUT không vì thế mà kể cả, kiêu căng, xa rời quần chúng. Để người dân tin tưởng, tín nhiệm, nghe theo và làm theo, NCUT phải gần gũi với quần chúng nhân dân để nắm chắc tình hình tư tưởng của nhân dân, phải tạo được sự đồng thuận, nhất trí và đoàn kết trong nhân dân. Trên cơ sở đó, bám sát dân, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của dân, từ đó có thông tin đến các cấp ủy đảng, chính quyền, cán bộ cơ sở kịp thời để nắm bắt, giải quyết.

Điều cốt yếu, quan trọng nhất để NCUT củng cố và phát huy được vai trò, vị trí đối với cộng đồng chính là phải gương mẫu. NCUT càng gương mẫu trong nhận thức, hành động cụ thể và đóng góp cho cộng đồng thì vị trí, vai trò càng được nâng cao. Do đó, bản thân mỗi NCUT phải là tấm gương sáng về tinh thần trách nhiệm xây dựng cộng đồng đoàn kết, văn minh; tích cực, chủ động tham gia các phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, xây dựng đời sống văn hóa cơ sở; thực hiện nghiêm túc đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, các chương trình phát triển kinh tế - chính trị - văn hóa - xã hội của địa phương...

5.2. Đối với các bộ, ban, ngành, chính quyền địa phương

Rà soát, điều chỉnh và bổ sung các quy định về tiêu chuẩn, hồ sơ công nhận NCUT. Đặc biệt là đảm bảo vấn đề lợi ích, cả mặt tinh thần, vật chất để kịp thời ghi nhận, biểu dương những đóng góp của NCUT cũng như vận động, tranh thủ NCUT trong quá trình xây dựng và thực hiện các mục tiêu lâu dài, bền vững về chính trị, kinh tế, an ninh, quốc phòng, văn hóa, xã hội cũng như trong công tác dân vận.

Tiếp tục phát huy vai trò của truyền thông để nêu cao, biểu dương đóng góp to lớn, thiết thực của NCUT. Đây vừa là cách để vinh danh NCUT vừa là cách để khẳng định sức ảnh hưởng, tác động của NCUT trong cộng đồng. Những điển hình tiên tiến về ông bà mẫu mực con cháu thảo hiền, gia đình hòa thuận, con cái hiếu học, thành đạt, những tấm gương người tốt việc tốt, làm kinh tế giỏi... cần được vinh danh, quảng bá, giới thiệu rộng khắp tạo sự lan tỏa, hiệu ứng tốt trong xã hội.

Tổ chức các hội nghị, chương trình tham quan, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm để NCUT được tham gia học tập, trao đổi kinh nghiệm với NCUT trên cả nước về công tác dân vận, công tác tuyên truyền. Qua đó, mở mang kiến thức lý luận và thực tiễn,

học hỏi được các cá nhân, mô hình tiên tiến, hiệu quả trong công tác dân vận nói chung và phong trào “Dân vận khéo” ở các địa phương nói riêng.

Tổ chức các sinh hoạt chuyên đề, bồi dưỡng, tập huấn về công tác dân vận, tuyên truyền, đặc biệt là kỹ năng, nghệ thuật tuyên truyền, vận động quần chúng cho đội ngũ NCUT. Thường xuyên cung cấp thông tin, đặc biệt là các thông tin về pháp luật, chính trị, an ninh, quốc phòng, lâm nghiệp, chính sách về rừng, bảo tồn phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc; quyền thụ hưởng các giá trị văn hóa mới, hiện đại, nhân văn...

Tiếp tục đầu tư, xây dựng cơ sở hạ tầng cho các địa phương như điện sáng, đường giao thông, trường học, trạm y tế, nước sạch, thư viện, bưu điện... Mục đích để NCUT tin tưởng tuyệt đối vào sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với đồng bào DTTS. Từ đó, lan tỏa niềm tin yêu, sự đồng thuận xã hội của đồng bào DTTS đối với chính quyền, với Đảng và Nhà nước.

Có chiến lược trong đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ cơ sở, gây dựng các cá nhân tiêu biểu, tích cực để tiếp tục bồi dưỡng, trau dồi toàn diện, nhất là về đạo đức, lối sống để hình thành đội ngũ NCUT mới, trẻ trong cộng đồng. Sắp xếp, bố trí công việc phù hợp với đặc điểm về độ tuổi, trình độ, giới tính, sở trường để họ vừa thể hiện được khả năng, trình độ, đóng góp thiết thực cho cộng đồng vừa được trau dồi, tích lũy kinh nghiệm sống trong chính cộng đồng của mình. Các vị trí chủ chốt trong chi bộ đảng, chính quyền và các tổ chức chính trị xã hội cấp cơ sở, thôn bản là những lựa chọn hợp lý nhất.

5.3. Đối với cán bộ làm công tác dân vận

Nhận thức đúng và luôn nêu cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của đội ngũ NCUT trong đời sống của cộng đồng các tộc người thiểu số nói chung và với công tác dân vận nói riêng.

Học tập ngôn ngữ, am hiểu về phong tục tập quán của người dân địa phương; nghiên cứu, tìm hiểu về tâm lý, tính cách, nghề nghiệp... của NCUT để tiếp cận, làm việc, vận động thiết thực, hiệu quả. Trong đó, đặc biệt thấm nhuần phong cách dân vận của Hồ Chí Minh: Trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân, có trách nhiệm với dân; quán triệt sâu sắc phương châm công tác dân vận ở vùng DTTS: Chân thành, tích cực, thận trọng, kiên trì, tế nhị, vững chắc.

Là tấm gương sáng về đạo đức cách mạng, rèn luyện trau dồi về tư tưởng, đạo đức, kiến thức chuyên môn để dân tin, dân yêu, dân phục, dân nghe theo và làm theo. Thường xuyên bồi dưỡng, học tập, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ để hướng dẫn, kiểm tra, giám sát, đôn đốc NCUT, quần chúng nhân dân tham gia thực hiện các chương trình phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội ở địa phương. Mỗi cán bộ dân vận phải thực sự xây

dựng cho mình tác phong làm việc “óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm”.

Nắm chắc các chủ trương chính sách, quy định để thực hiện chế độ cho đội ngũ NCUT, đảm bảo quyền lợi chính đáng về vật chất cũng như tinh thần của họ; rà soát, tham mưu cho đảng ủy, chính quyền các cấp trong việc xây dựng hồ sơ công nhận danh hiệu NCUT để không bỏ sót, bỏ lọt những cá nhân có đóng góp thiết thực cho công tác dân vận, xứng đáng với danh hiệu.

Quan tâm thường xuyên đến đời sống tinh thần, vật chất, nhất là những khó khăn, biến cố trong gia đình, bản thân NCUT như ốm đau, bệnh tật, hiếu, hi, giúp đỡ phù hợp, kịp thời, vừa thể hiện rõ sự quan tâm, ghi nhận, biểu dương, khuyến khích, động viên NCUT của cấp ủy, chính quyền địa phương, vừa tăng thêm uy tín, sức tác động, ảnh hưởng của NCUT đối với quần chúng.

Làm tốt công tác rà soát, nắm chắc diễn biến tư tưởng của NCUT, kịp thời phát hiện những cá nhân có biểu hiện, mối quan hệ phức tạp với các đối tượng lạ mặt, các tổ chức phi chính phủ, người nước ngoài... đặc biệt là những NCUT liên quan đến vấn đề tôn giáo, tín ngưỡng. Trên cơ sở đó, tham mưu, đề xuất cách thức xử lý “thấu tình đạt lý” để họ không “bắt tay” với các thế lực thù địch, chống đối chính quyền nhân dân.

Đa dạng hóa các hình thức hoạt động của các hội, nhóm, câu lạc bộ để thu hút NCUT, quần chúng tham gia; tạo môi trường hấp dẫn có sức cuốn hút... Trong đó, chọn lựa các nhân vật chủ chốt, có tầm ảnh hưởng, nhiệt tình, sáng tạo làm thủ lĩnh, người đứng đầu các câu lạc bộ, hội, nhóm, tổ chức đoàn thể. Gây dựng, bồi dưỡng cho được các cá nhân tiêu biểu, NCUT và phong trào, mô hình tổ chức dân vận khéo sáng tạo, hiệu quả. Lồng ghép sáng tạo, có hiệu quả các phong trào như: Dân vận khéo, Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa mới, Xây dựng nông thôn mới, Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc...

6. Kết luận

Có thể nói, NCUT ở vùng DTTS và miền núi có vai trò quan trọng và những đóng góp to lớn của họ đối với sự phát triển của cộng đồng nói chung và với hiệu quả của công tác dân vận nói riêng trên các lĩnh vực: Chính trị, an ninh trật tự và văn hóa giáo dục. Trong bối cảnh đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế hiện nay, một số vấn đề bất cập đã và đang đặt ra và cần có những biện pháp khắc phục, ngăn chặn sự lôi kéo, kích động của các thế lực thù địch. Từ những vấn đề nêu trên, bài viết, trình bày đồng bộ hệ thống các biện pháp cụ thể đối với NCUT, đối với chính quyền địa phương, trong đó đặc biệt là cán bộ làm công tác dân vận nhằm góp phần tiếp tục đổi mới nâng cao hiệu quả công tác dân vận trong giai đoạn tới là hết sức cần thiết.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương Đảng. (2013). *Tang cương và đòi hỏi sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới*. Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 03/6/2013.
- Bình, H. H. (2019). *Vai trò của người có uy tín trong các dân tộc thiểu số*.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam*. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia.
- Dat, P. H. (2000). *Một số giải pháp phát huy vai trò gia lang, trưởng ban trong thực hiện chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước*. Đề tài khoa học cấp Bộ.
- Hiep, P. N. (2021). *Người có uy tín trên báo Dân tộc và Phát triển (Nghiên cứu trên trang báo Dân tộc và Phát triển online)*. Luận văn thạc sĩ.
- Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. (2018). *Giao trình Cao cấp lý luận chính trị, Lý luận về dân tộc và quan hệ dân tộc ở Việt Nam*. Hà Nội: Nxb. Lý luận chính trị.
- Thu tướng Chính phủ. (2008). *Phát huy vai trò của người có uy tín trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*. Chỉ thị 06/2008/CT-TTg ngày 01/02/2018.
- Thu tướng Chính phủ. (2016). *Tang cương và đòi hỏi công tác dân vận trong cơ quan hành chính nhà nước, chính quyền các cấp trong tình hình mới*. Chỉ thị 16/CT-TTg ngày 16/5/2016.
- Thu tướng Chính phủ. (2018). *Tiểu chỉ lựa chọn, công nhận người có uy tín và chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số*. Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg ngày 06/3/2018.

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA NGƯỜI CÓ UY TÍN TRONG CÔNG TÁC DÂN VẬN Ở VÙNG DÂN TỘC THIỂU SỐ VÀ MIỀN NÚI

Vương Thị Ngọc Huệ^a
Lê Thị Thanh Nguyên^b

Học viện An ninh nhân dân

Email: ^avuonghue169@gmail.com; ^bthanhnguyen19872010@gmail.com

Nhận bài: 20/2/2022; Phản biện: 05/3/2022; Tác giả sửa: 11/3/2022; Duyệt đăng: 21/3/2022; Phát hành: 31/3/2022

DOI: <https://doi.org/10.54163/0866-773X/652>

Công tác Dân vận là công tác quan trọng trong toàn bộ sự nghiệp cách mạng của Việt Nam. Đảng ta luôn xác định công tác dân vận có ý nghĩa chiến lược đối với sự nghiệp cách mạng của đất nước, là điều kiện quan trọng bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng. Chính vì vậy, để tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác dân vận, chú trọng công tác dân vận đối với đồng bào dân tộc thiểu số trong bối cảnh hiện nay là vấn đề hết sức quan trọng, góp phần ổn định chính trị, phát huy vai trò làm chủ của nhân dân. Điều này được thể hiện rõ nét thông qua việc lấy ý kiến đóng góp của nhân dân trước khi xây dựng, ban hành các cơ chế, chính sách về phát triển kinh tế-xã hội, tạo điều kiện thuận lợi để nhân dân được kiểm tra, giám sát quá trình thực hiện của các cấp, các ngành. Thường xuyên tổ chức tiếp xúc, đối thoại để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân. Bài viết khái quát vai trò người có uy tín trong công tác dân vận ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, đồng thời bàn luận một số vấn đề đặt ra hiện nay và biện pháp phát huy vai trò của đội ngũ người có uy tín trong công tác dân vận trong thời gian tới.

Từ khóa: Người có uy tín; Công tác dân vận; Vùng dân tộc thiểu số và miền núi; Phát huy vai trò.